

ชื่อเรื่อง การดูแลตนเองของผู้ป่วยลำไส้ (CAPD) ที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีสะเกษ

ชื่อผู้วิจัย นางณปภัช ทิพย์มงคล และ นางสาวกนกวรรณ โอมหุ้มแก้ว ตึกอายุรกรรมหญิง ๒

บทนำและวัตถุประสงค์ : โรคไตวายเรื้อรังเป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ การรักษาอาจใช้ประคับประคอง การขจัดของเสียทางเยื่อบุหน้าท้อง การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม การล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการล้างไตที่มีประสิทธิภาพไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟอกเลือด ซึ่งเป็นวิธีการรักษาที่ง่าย ผู้ป่วยสามารถดำเนินการเปลี่ยนน้ำยาเองได้ที่บ้าน ไม่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องมือราคาแพงมาก และสามารถดำเนินการเองนอกโรงพยาบาลได้ และผู้ป่วยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ดังนั้นเพื่อให้การดูแลตนเองของผู้ป่วยลำไส้ทางช่องท้องมีประสิทธิภาพจึงได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความรู้และการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ล้างไตทางช่องแบบถาวรและเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ล้างไตทางช่องท้องแบบถาวร การวิจัยเชิงวิเคราะห์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและการดูแลตนเอง และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้ป่วยที่ล้างไตทางช่องท้อง

วิธีการศึกษา : กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยที่ล้างไตทางช่องท้อง ที่นอนพักรักษาตัวที่ตึกอายุรกรรมหญิง ๑ อายุรกรรมหญิง ๒ อายุรกรรมชาย ๑ อายุรกรรมชาย ๒ และผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจที่หน่วยล้างไตทางช่องท้อง ของโรงพยาบาลศรีสะเกษ โดยเลือกเฉพาะเจาะจง ๗๖ ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติวิเคราะห์ได้แก่ Chi-square Test

ผลการศึกษา : ผลการศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นร้อยละ ๖๔.๕ อยู่ในกลุ่มช่องอายุต่ำกว่า ๔๕ ปี มากถึงร้อยละ ๓๐.๓ มีสถานะภาพคู่อ้อยละ ๖๘.๔ การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๖๐.๕ ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ ๗๗.๖ ผู้ป่วยทุกรายได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่หน่วยล้างไตทางช่องท้องส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗ ส่วนใหญ่มีโรคร่วมคือความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๖๙.๗ ความรู้ของผู้ป่วยลำไส้ทางช่องท้องเมื่อพิจารณาความรู้ของผู้ป่วยลำไส้ทางช่องท้องพบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการล้างไตทางช่องท้องอยู่ในระดับกลาง พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยลำไส้ทางช่องท้องพบว่าพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับกลาง

สรุปและข้อเสนอแนะ : สรุปและข้อเสนอแนะกลุ่มตัวอย่างมีการดูแลตนเองอยู่ในระดับกลาง ร้อยละ ๕๑.๓๑ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ตัวแปรได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ การได้รับข้อมูลข่าวสาร อาชีพ ระยะเวลาที่ล้างไตทางช่องท้อง โรคร่วม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยลำไส้ทางช่องท้อง ผู้ป่วยลำไส้ทางช่องท้องที่มีพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับกลาง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ผู้ป่วยที่เป็นผู้สูงอายุควรมีการติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องและมีการส่งต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในชุมชน

๒. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ป่วยได้มีการออกกำลังกายในชุมชน

๓. ควรให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังการวางสายล้างไตทางช่องท้องทุกราย

๔. พยาบาลควรทำงานร่วมกับนักสังคมสงเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการเพิ่มรายได้เช่นการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับผู้ป่วยการสร้างเสริมรายได้นอกเหนือจากรายได้ประจำ